

"Els que no sàpiguen comprendre com les llibertats individuals i col·lectives són la base de la grandesa espanyola, pateixen en poc o en molt de la malura feixista"

El President, durant el seu discurs (P. F.)

LLUÍS COMPANYS concretà en el magnífic acte d'ahir, el pensament del Front Popular espanyol

El president Companys, que a la seva entrada a la sala havia estat saludat amb una ovació peremptòria, en disposar-se a cloure el miting d'ahir, a l'Olimpia fou novament ovacionat. I ara, amb aplaudiments que el públic li prodiga posat dret.

Calma el fervor de la multitud i el President de la Generalitat agraïa la paraula a aquesta. Un silenci solemne substituï els aplaudiments.

dors d'exaltació i reconeixement dels ideals nacionals catalans i de les llibertats de Catalunya, en el que està reconegut per la llei i en l'imponderable que l'envolta, parlant també en castellà per tal d'adreçar-me als germans dels altres indrets d'Espanya.

Amb tot — continuà dient — no he de fer discursos que ja estan fets. Des de fa temps ens mantinem en el silenci de l'obra de cada dia. No sóc partidari de l'exposició continua, sovint poc meditada, de l'oratori en que l'absència de responsabilitat i de contenció de l'anfany de prosa i de parafraseig no a la gravetat i a la transcendència d'aquestes hores enormes. Però també entenc que els homes més responsables, que posen el control del llenguatge, i són cridats a la direcció de la cosa pública, han de mantenir el contacte directe amb la massa popular per tal de rebre la percepció de llurs afany, combregar amb ella, consolar-la, assabentar-la, dirigir-la i mantenir a redós de la direcció l'ale sentiment que pugui donar una efectivitat democràtica a l'acció energica, ràpida i de vegades dura que necessiten els moments que travessa m. (Grans aplaudiments.)

Conec la psicologia de les multituds i endevino els interrogants que se'ls presenten. El poble posseeix una fina i exquisida comprensió i sovint podria donar lliçons de bon sentit polític. Per al-

xò quan es veu interpretat pels que saben comprendre-li dona el seu suport. El poble pensa: «Això és el que jo sento i no ho sé dir, no ho sé desenvolupar...» I d'aquesta identificació en neix l'autoritat del poder que legitima fins les mesures excepcionals que les hores extraordinàries justifiquen.

L'objectiu bàsic és la guerra, i la ideologia que sostenim és la República democràtica, oberta pels quatre costats als vents de la llibertat, de la Justícia i del Dret.

El repàs de les dades aci rememorades formen el procés de les violentes inquietuds hispàniques.

13 de febrer del 1933: 14 d'abril del 1931, en què vaig tenir l'honor de proclamar la República sota l'epàula immediata del gran Macià, ànima de Catalunya (Ovació); després el 6 d'octubre i més tard el 18 de juliol.

Arrencades dels factors del passat, sorgeix la terrible tragèdia hispànica, entre una concepció monàrquica, forastera, latifundista, sectària, de castes, privilegis, unitària i despòtica, i la realitat viva d'un país divers i de meravella, en què la llibertat d'homes i pobles poden produir un estat republicà magnífic i incomparable. (Ovació.)

Tots aquells que no sols no respectin, sinó aquells que no comprenquin o no estimin aquesta realitat que es basa en el dret i que arrenca de la pròpia substància hispànica, els que es deixin portar per afany unitaris, de do-

minació o absorció i no sàpiguem comprendre com les llibertats individuals i col·lectives són la base de la grandesa espanyola, tenen teranyines als ulls i pateixen en poc o en molt de la malura feixista. (Gran ovació.)

La unitat de que parlava l'amic Vellista, és la consagrada pel respecte al dret i a les llibertats alienenes.

La unitat estricta, en el silenci, en la direcció d'un sol comandament, en la disciplina rígida, s'ha de donar i venturosament es dona, en les files uniformes del nostre gloriós i incomparable Exèrcit, el millor del món... (Grans aplaudiments.)

No tots se'n adonen de la grandesa d'aquests moments. Tampoc no se'n adonen de les figures de la Revolució francesa, que varen escriure els drets de l'home. Però generacions futures han viscut en l'encís i l'exaltació de la gran epopeia històrica. La nostra visió és limitada, en l'espai i en la profunditat del temps. Llitem per nosaltres i pels altres i per tota la humanitat, en un moment crucial de la història, en què tantes coses es commouen al subsòl. Per això cal depurar les nostres passions, les nostres diferències, ajuntar tots els antifeixistes sense excepció i alçar ben alt l'orgull i l'honor de la nostra causa.

Mai ningú no ha pogut alçar tan alta altesa el seu front com l'Espanya republicana (Gran ovació).

Esquerra Republicana de Catalunya ha dit, per boca de l'amic Andreu, que està al costat dels treballadors. El mateix han dit altres republicans. La cosa no cal repetir-se. De quin costat estarem, doncs? Del costat de Franco? Del costat de les castes del privilegi? Ho he dit i ho repetixo. Sota la bandera de la democràcia, que és fórmula de pau perenne. La unió dels elements antifeixistes ha d'ésser cada dia més intensa, i és ella la que precipitarà la victòria.

Guanyada la guerra, sota el signe de la pau, vindran noves aures, fórmules més justes, i aleshores podrem dir als nostres fills: «Foren uns moments difícils de dolor i de desolació, provocats pels traïdors que varen produir la invasió d'Espanya per les forces de la barbàrie estrangera. Vàrem sofrir, lluitar, amb una intensitat terrible. I jo, hi vaig aportar el meu esforç».

Aquestes paraules seran el nostre honor i la nostra glòria. Ja he dit.

Durant el discurs del President, sovint els aplaudiments interrompien les paraules de l'orador. Ara, en acabar, fou una ovació tancada, la que ressonà a la sala atapeïda de l'Olimpia. Les personalitats que ocupaven la presidència, saludaren efusivament Lluís Companys, i fentiusament del públic durà fins a la sortida del President i dels oradors a la Ronda.

"La dimissió de mister Eden pot provocar la caiguda de mister Chamberlain i la celebració de noves eleccions"

En sortir de la seva visita al sots-secretari de la Presidència del Consell una personalitat política que ostenta la representació d'Espanya a l'estranger, l'hem interrogat sobre la crisi plantejada en el si del Gabinet britànic per l'actitud de Mr. Eden, contrària a entrar en pactes amb Itàlia abans de resoldre la qüestió espanyola.

Ens ha dit que indubtablement a Anglaterra l'home del carrer ha accentuat la seva actitud antitaliana. El que falta ara és saber si Mr. Eden, i no tardarem moltes hores a saber-ho, es decidirà a decantar-se resoltament a favor del sentiment democràtic que ha reaccionat davant l'agressió del feixisme a Espanya. Si Mr. Eden donés aquest pas en ferm, aconseguiria arrossegar la part jove del Partit Conservador i amb la seva actitud coincidiria en absolut amb la de Mr. Lloyd George, resoltament favorable al Govern de la República espanyola i la causa que defensa, podria produir-se una greu crisi en el Partit Conservador que determinés la caiguda de Mr. Chamberlain i la celebració d'unes eleccions generals el resultat de les quals seria contrari a l'actual majoria que hi ha ara a la Cambra dels Comuns.

POLÍTICA DE CATALUNYA ENFORA

RESPECTE ABSOLUT A LA DEMOCRACIA ANGLESA

Hitler ha parlat aproximadament com hom esperava que ho fes. Però la sensació que havien de produir les seves paraules ha estat ofegada, adhuc en la premsa de Berlín d'aquest matí, per la immensa impressió causada pels esdeveniments polítics a Londres. Eden ha dimisit. Però res viu més que ell en la democràcia anglesa. Aquesta decidirà. Nosaltres no ofeguem el poble anglès prenent de posar-nos en les seves coses.

Podem tenir la pretensió de conèixer els interessos de la democràcia britànica millor que la Cambra dels Comuns? No. Per tant, salutem amb respecte Eden que se'n va. No el perjudiquem amb adhesions indiscretas o excessives. L'experiència de Chamberlain durarà el que duri; hores, dies o anys. Mentre dura, dura per voluntat del poble anglès. I mentre duri, cal que l'acceptem com una realitat que és.

Chamberlain va a un acord directe amb Roma. Reelidirà? No o reelidirà? Si no obté un èxit ràpid, Eden tornarà amb més força que abans. I potser molt aviat.

Mussolini ho sap millor que ningú. Les notícies que arriben aquest matí de Roma ho proven. Deixarà passar l'ocasió? Permetrà amb la seva actitud que Chamberlain fracassi i que Eden torni?

Mentre Eden no torni, així és com ens mirem nosaltres la situació internacional. I així és com ha de mirar-s'ho la nostra política adaptada a la nova situació internacional.

París, 21-2-38. (Per conferència telefònica.)

Nicolau M. RUBIÓ

Hitler ha anunciat noves ingerències per l'estil de la portada a terme a Austria i ha «desqualificat» els Governos democràtics

Berlin, 21. — El discurs de Hitler és notable per l'absència de precisions fetes a Austria, en contraposició de les mesures adoptades recentment a Viena a favor dels nazis. A cap dels paràgrafs del discurs es fa al·lusió a la independència d'Austria, i el canceller alemany ha tractat aquest problema com un afer purament alemany.

No és menys notable l'extensió veritablement alarmant, donada per Hitler al principi de protecció a les minories als Estats veïns d'Alemanya. Txeoslovàquia queda directament al·ludida per la declaració del Führer sobre «els deu milions d'alemanys» en dos Estats veïns del Reich i als quals Alemanya concedirà la seva protecció.

El to adoptat respecte a la RSS no és més violent del que generalment havia estat emprat fins ara.

No passa el mateix en el que a la Gran Bretanya se refereix. A Berlín, segons sembla, gran indignació pel fet que Anglaterra ha intentat dislocar Itàlia d'Alemanya i ha negociat amb Roma després del 4 de febrer.

A les esferes polítiques de Berlín es considera possible que la Premsa alemanya prengui represàlies per la campanya de rumors que Hitler ha

desqualificat — per així dir-ho — sobre els Estats democràtics com a capions de les futures negociacions, donada la seva impotència per a superar les reaccions de l'opinió pública de llurs respectius països.

Finalment, mereix ésser posat de relleu el fet que el canceller hagi

Chautemps i Delbos en parla en ahir mateix

Londres, 21. — El discurs de Hitler ha causat a Anglaterra molt mala impressió, pel to agre amb què el canceller s'expressa en els paràgrafs referents a Anglaterra. El consell donat als membres de la Cambra dels Comuns d'investigar sobre les sentències dictades pels

tribunals militars de Palestina, motiu extraordinàriament el parlamentari. De totes maneres, l'interès pel discurs de Hitler és, fins ara, molt limitat, davant la transcendència de la crisi del Gabinet.

París, 21. — A les cinc de la tar-

da d'ahir, el President del Consell de ministres, senyor Chautemps, es traslladà al Quai d'Orsay, on es trobava el senyor Yvon Delbos. Ambdós personatges celebraren una llarga conferència que es suposa que es referí al discurs de Hitler.

Entrevista entre Grandi, Halifax, Eden i Cadogan

Londres, 21. — A les onze d'aquest matí, Neville Chamberlain ha rebut la visita de Grandi, Lord Halifax i sir Alexander Cadogan, sots-secretari permanent del Foreign Office, es trobaven presents a l'entrevista.

GRANDI, SATISFET

Londres, 21. — L'entrevista entre Chamberlain, Grandi i Alexander

Eden rep telegrams d'adhesió d'arreu del món

Aquesta tarda parlarà als Comuns

Londres, 21. — Aquest matí han aflluït sobre el domicili de Mr. Eden una veritable pluja de telegrams procedents de totes les parts del món, amb motiu de la seva dimissió.

Eden ha passat bona part del matí al seu domicili, per tal de preparar el discurs que ha de pronunciar aquesta tarda a la Cambra dels Comuns.

Entre les visites que ha rebut aquest matí el ministre dimissionari, figura la de Vansittart.

EDEN DIMITEIX

LORD HALIFAX, FILOFEIXISTA GERMANIC, SERA EL NOU MINISTRE D'AFERS ESTRANGERS

El poble de Londres aplaudeix Mr. Eden i crida "No volem pactes amb Itàlia!"

AHIR ES DONAVA PER CERTA LA DIMISSIO DE MISTER EDEN

Londres, 20. — Per font digna de credit hom sap que Eden ha enviat ja la seva dimissió a Chamberlain.

Entre els elements addicats al ministre d'Afers Estrangers es confirma la precedent notícia, i hom assegura que substituirà Eden l'esmentat carter Lord Halifax.

Fins a la terminació de la reunió que s'està celebrant no se sabrà res en definitiu i no és probable cap altra reforma en la constitució del gabinet.

EL POBLE LONDINENC APLAUDEIX MISTER EDEN

Londres, 20. — La reunió del Consell de gabinet ha durat tres hores i mitja.

A la sortida de la reunió cap dels ministres no ha volgut fer declaracions als periodistes i no s'ha publicat cap referència oficial.

La considerable multitud que s'havia aplegat a Downing-Street, continguda amb prou feines per la policia, ha aplaudit xardorosa Mr. Eden, i ha donat crida de: «No volem pactes amb Itàlia», «Visca Eden», etc.

ES CONFIRMA LA DIMISSIO

Londres, 21. — Es confirma que Eden dimirà ahir, després de la reunió restringida que celebrà el gabinet a dos quarts de vuit de la tarda. No se sap que cap altre ministre hagi ofert la seva dimissió al senyor Chamberlain.

EL SUBSTITUT INTERI

Londres, 21 (urgent). — A dos quarts de dotze d'aquest matí s'ha anunciat oficialment que Lord Halifax dirigirà, interinament, el Foreign Office.

M. Fouques Duparc, conseller de l'ambaixada francesa a Barcelona

Paris, 21. — El «Petit Parisien» anuncia el nomenament del senyor Fouques Duparc, cap del Gabinet del senyor Delbos, com a conseller de l'ambaixada francesa a Barcelona. Diu que el nomenament ha estat acollit a Espanya amb gran simpatia.

Per trasllat de monument de Pau Claris

L'alcalde accidental, senyor Josep Escofet, ha rebut un ofici del Consell de l'entitat «Pàtria Nova» de Barcelona, pel qual li duen que, interpretant el permanent de la majoria de catalans, demana a l'Ajuntament de Barcelona que sigui un fet el trasllat del monument a Pau Claris, que actualment es troba al costat de l'Arc de Triomf, al lloc format per la Plaça de les Corts Catalanes i la Plaça de Catalunya, on abans hi havia el monument a Guell, ara enderrocant.

Presidits per Lluís Companys

REPRESENTANTS DE TOTS ELS PARTITS DEL FRONT POPULAR COMMEMOREN LA JORNADA DEL 16 DE FEBRER

"L'aportació i col·laboració absoluta i entusasta de Catalunya a l'obra gloriosa de la República ha d'ésser feta a través del Govern i del President de la Generalitat", digué Andreu Abeló, per Esquerra Republicana de Catalunya

Ahí al matí tingué lloc al teatre Olimpia el miting commemoratiu del triomf electoral del 16 de febrer de l'any 1938, organitzat pel Comitè Nacional del Front Popular. El grandíol local s'emplenà de gom a gom d'un públic entusiasta, que dedicà grans ovacions als oradors, tant al final dels discursos d'aquests com en diversos dels seus paràgrafs, sovintejant els visques a l'Exèrcit, a la República, al Front Popular, als partits que formen aquest i als homes de govern i de màxima representació de Catalunya i Espanya.

El local aparellat exornat amb diverses pancartes: Una d'aquestes, situada a la presidència, que tenia com a fons unes grans banderes republicanes i barrades, deia: «Units en el Front Popular per a guanyar la guerra i consolidar la victòria». Entre les que hi havia distribuïdes per la resta de la sala hom llegia: «Salut al gran exèrcit popular», «Avui més que mai units els pobles d'Espanya i Catalunya», «El nostre compromís és aixafar Franco», i «Catalunya no pot ésser lliure si a Espanya venç el feixisme. Espanya no pot ésser lliure sense l'aiut de Catalunya».

L'entrada a la sala d'actes del President de Catalunya, Lluís Companys, el qual creixia, acompanyat de la majoria dels que havien de prendre part al miting, del comitè central del Front Popular i altres, fou saludada amb una forta i perllonada ovació i per la seva arribada, per part del públic. En aparèixer a la Presidència la diputada Dolors Ibaruri fou, el mateix que els altres, objecte d'una enorme salva d'aplaudiments.

Altres els oradors, formaven part de la Presidència: Mateu Silva, secretari d'UP; Baza Medina, IR; Checa PC; i M. Cordero, PSOE del comitè nacional del FP.

L'acte fou iniciat amb el toc de l'himne de Riego, i a continuació d'haver fet ús de la paraula cada orador, respectivament, es tocaren diferents himnes de partit i els nacionals, himnes que foren escoltats a peu dret per l'entorn concorregut.

JOAN BERTRAN, DE LA UNIO DE RABASSAIRES

El primer a adreçar la paraula fou Joan Bertran en representació de la Unió de Rabassaires. Després de dedicar unes paraules entusiastes d'homenatge als combatents de l'exèrcit popular i al seu heroisme, es referí a la victòria aconseguida per la República el 16 de febrer de l'any 1938, i feu constar que aquesta fou possible perquè abans hi hagué un 6 d'octubre, en el qual tots els homes liberals i autènticament democràtics d'arreu d'Espanya defensaren amb heroisme i energia totes les posicions del progrés i la civilització en contra de la reacció. Es per això que les masses proletàries i republicanes es bolcaren a les urnes el 16 de febrer i posaren en llibertat tots els nostres líders i altres perseguits pels governs de la reacció i els retornaren a llurs llocs de govern i de responsabilitat.

Recorda les paraules dites a més del balcó del Palau de la Generalitat el dia que tornà a Catalunya, de sortida del penall, Lluís Companys: «Hem lluitat, hem sofert i hem vençut. Lluitar, sofrir i vençer és la nostra condició». Com digué el nostre President —segui l'orador— havent lluitat i havent sofert, vençerem, com vençerem abans. Enemics de la guerra, igual com lluitar amb les armes de la pau, amb les armes polítiques de l'autèntica democràcia, vençerem el 16 de febrer. Lluitar ara i seguir lluitant amb les veritables armes de la guerra fins a vençer en aquesta terrible contesa, en la qual s'allibera l'heroisme del nostre poble.

LA PRESIDENCIA (P. F.)

PASQUAL LEONE, D'UNIO REPUBLICANA

Ha fet bé el comitè nacional del Front Popular —comença dient— d'organitzar aquest acte. Hi ha dades que passen pel poble inadvertides, perquè no tenen volum històric, i altres, com la del 16 de febrer que estem celebrant, que cobren relleu a mesura que passa el temps.

Aquelles eleccions semblaven unes eleccions més, com aquelles que venien efectuant els homes de la monarquia, que servien únicament per a canviar unes figures del lloc de govern per unes altres.

Però després també passaren altres coses que no han passat mai a les nacions democràtiques. I és que unes homes que havien sortit del Govern per la voluntat del poble manifestada a les urnes, una vegada a l'oposició passessin a ocupar unes cèl·les a les presons.

En fracassar a les eleccions del 16 de febrer, les dretes es decidiren a posar en pràctica els seus plans, la qual cosa evità el poble de Barcelona i Madrid i les milícies que aturaven les hordes feixistes. I aquella guerra civil dels primers moments es transformà en una guerra d'independència.

Acabà dient que és el moment de meditar l'enorme responsabilitat que contrauren els homes del Front Popular, si no pensessin seguir units, no solament per a guanyar la guerra, sinó per a reconstruir el nostre país.

RAFAEL VIDIELLA, DEL PARTIT SOCIALISTA UNIFICAT

En ús de la paraula Rafael Vidella, en representació del PSUC, li qual comença dient que l'abracada que el poble es va donar, en proclamar unanimitat el 14 d'abril la República, restava afirmada i plena expressió eficient en la constitució del Front Popular, el qual, el 16 de febrer reconquistava la República, després d'una experiència dolorosa i heroica del bienni negre, amb la cruel repressió que el caracteritzava. Afegí que aquella experiència i els fets, encara més dramàtics i dolorosos i que han donat lloc a nous i més heroismes, ens assenyalen el camí a seguir. Aquest ha d'ésser el d'intensificar i ampliar el Front Popular.

Després d'advocar per la unitat de totes les forces antifeixistes, digué que calia intensificar encara més la producció, tant a les fàbriques com al camp, i especialment a les manufactures de guerra, per tal de proporcionar els mitjans perquè el nostre gloriós exèrcit comptés amb la missió històrica que li ha estat confiada, conjuntament amb una rearguardia unida, potent i me-

ried d'accelerar la formació d'una força material per a impossibilitar el moviment de l'enemic. Aquesta lliça ens hauria de servir d'ara endavant.

El Front Popular ha de vigilar els perills del passat, del present i del futur. Les revolucions poden morir de dues maneres: de fred, per manca de passió; de febre, per excés de passió. Comprometem-nos tots perquè la República defensada amb les baionetes no es mori de fred ni de febre.

PARLAMENT DE JOSEP ANOREU I ABELLÓ, D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Com a representant d'Esquerra Republicana de Catalunya pronuncià un discurs el diputat i president de l'Audència, Josep Andreu i Abeló, el qual començà celebrant el fet que es commemora la data del triomf del 16 de febrer amb un acte en el qual les forces aplegades en el Front Popular ratifiquessin els postulats de llurs programes i es ratifiqués la unitat entre ells, amb la coincidència dels principis que els són comuns.

Recordà com a Catalunya, sota el guiatge del president dels catalans, Lluís Companys, el qual el 6 d'octubre encaminà la protesta popular, ja fou aprovada la forma política del Front Popular, ja que en el Govern de la Generalitat d'aquella hora històrica, ja estaven unides les forces republicanes i democràtiques, amb els socialistes i més ençà s'apilava amb la integració de totes les forces proletàries.

DOLORS IBARRURI, DEL PARTIT COMUNISTA

Mai no m'he sentit estrangera a Catalunya. Sempre he vingut ací amb l'entusiasme i l'amor que se sent quan s'arriba a la llar familiar. No m'eren estranys els vostres problemes ni les vostres inquietuds. Ciutadana d'Espanya, però filla d'Euzcadi, conecia les aspiracions del poble català i allà on en trobes, on s'havien de defensar els drets de Catalunya, feia sentir la meua veu a favor vostre.

A continuació parlà de les vicissituds viscudes des de la proclamació de la primera República fins a les eleccions del 16 de febrer, victòria que sota el signe del Front Popular permeté la sortida de les presons de milers d'homes, com el president Companys. (Aplaudiments i visques al President.) Però també significà la reconquesta de la República, i la reacció, per a impedir que Espanya marxés pels camins de la llibertat, provocà el 19 de juliol. Si els partits antifeixistes ens haguessim trobat en la mateixa situació que el novembre del 33, nosaltres ara no seríem ací... (Grat bó.)

Com ha dit Vidella, s'apropen dies durs. Hem d'estar preparats. Mentre a nosaltres ens neguem tota meua d'auxili, els feixistes reben abundos material bèl·lic. És possible que rebem algun cop dur. Però més val estar preparats, ja que d'aquesta manera, el poble no reacciona en un sentit perjudicial.

Comrades: Hem d'enfortir el Front Popular per damunt de tot. El Front Popular servirà per a guanyar la guerra; demà, per a reconstruir els pobles lliures de Catalunya, d'Euzcadi, de Galícia, de tota Espanya... (Gran ovació.)

EDUARD RAGASSOL, D'ACCIO CATALANA REPUBLICANA

El diputat Eduard Ragassol, en nom d'A. C. R., també es referí al triomf electoral del 16 de febrer.

Historia dels fets transcorreguts des d'aquella data, triomf, en la qual Catalunya tornava a reconquistar les seves llibertats autonòmiques, i —afegí—, que precisament aquest fou un dels motius pels quals els militars, secundats per tota la reacció i el feixisme se sublevaron i traïren el poble i les llibertats que foren acatades. Contra l'Estatut, contra la República, contra la Constitució, es produí la sublevació, i es persisteix, amb una guerra d'invasió de les terres hispàniques.

Per tots aquests motius —segui l'orador—, els catalans, responen a la nostra tradició liberal i republicana, o donem les forces enemigues i contra elles combatem. Reitera l'adhesió d'A. C. R. a la causa antifeixista.

«Repúblicans d'Espanya: els catalans que ens sentim separatistes, són al costat vostre, primer, per a guanyar la guerra, i després, per a consolidar la pau, i res no tindrà aquests èxits, perquè són indestructibles, com una feta indestructible, segons l'edifici, la unitat de tots els combatents de l'Exèrcit Popular i les trinxeres».

Acció Catalana Republicana aprofa aquesta ocasió per a reiterar la seva adhesió i homenatge a l'insigne català que ens presideix... (Fora ovació i visques a Lluís Companys.) I confiem tots, perquè en vos tenim fe, que ens portareu a la victòria i a la llibertat definitiva i definitiva dels nostres Govers de la Generalitat i de la República, amb les forces que integren el Front Popular. (Es reprenghen els aplaudiments mentre sonaven els acords d'«Els Segadors».)

RAMON LAMONEDA, DEL PARTIT SOCIALISTA OBRER ESPANYOL

Ramon Lamoneda, del P. S. O. E., digué que en commemorar avui, el triomf electoral del 16 de febrer tenim l'himne deure d'adreçar des d'ací a totes les forces que guien el moviment sempre per a contrariar els seus desigs parlat amb el llenguatge que ens uneix, i callar les paraules que ens puguin desviar.

El Front Popular va ésser un encertat vist després del moment d'octubre. El triomf del 16 de febrer va representar la llibertat de milers de presoners, entre ells els homes més dignes del Govern de la Generalitat.

En el temps —segui dient—, que anà de febrer a juliol nosaltres hau-

riem d'accelerar la formació d'una força material per a impossibilitar el moviment de l'enemic. Aquesta lliça ens hauria de servir d'ara endavant.

El Front Popular ha de vigilar els perills del passat, del present i del futur. Les revolucions poden morir de dues maneres: de fred, per manca de passió; de febre, per excés de passió. Comprometem-nos tots perquè la República defensada amb les baionetes no es mori de fred ni de febre.

PARLAMENT DE JOSEP ANOREU I ABELLÓ, D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Com a representant d'Esquerra Republicana de Catalunya pronuncià un discurs el diputat i president de l'Audència, Josep Andreu i Abeló, el qual començà celebrant el fet que es commemora la data del triomf del 16 de febrer amb un acte en el qual les forces aplegades en el Front Popular ratifiquessin els postulats de llurs programes i es ratifiqués la unitat entre ells, amb la coincidència dels principis que els són comuns.

Recordà com a Catalunya, sota el guiatge del president dels catalans, Lluís Companys, el qual el 6 d'octubre encaminà la protesta popular, ja fou aprovada la forma política del Front Popular, ja que en el Govern de la Generalitat d'aquella hora històrica, ja estaven unides les forces republicanes i democràtiques, amb els socialistes i més ençà s'apilava amb la integració de totes les forces proletàries.

En aquests moments —digué—, contestant a les paraules que s'havien dit ací en nom d'un major afirmant, d'aquesta unitat i aquest front, especialment per la diputada «Pasqual», ja dic, en nom de la democràcia catalana, que ella desitja prometre unitat amb les forces proletàries per a mantenir la República i aconseguir una victòria ràpida i definitiva.

Perquè hem arribat a aquesta coincidència d'idees i d'objectius, tenim força per a reaccionar contra l'agressió de què ens fan víctimes Itàlia i

LA SALA (P. F.)

Alemanya, i podem afirmar que a Catalunya i a la República hi ha uns Govers legítims, una Constitució defensada, en aquests moments, per totes les forces del país, tant polítiques, com àdhuc, sindicals. I aleshores autoritat per a adreçar-nos a les democràcies d'arreu el món, i dir-los que la tralció dels militars, de les forces reaccionàries del país s'ha convertit en una guerra que ens trenca i Mussolini, sense tenir la valentia de declarar-nos-la, infligint les lleis internacionals, vulnerant el pacte de la S. de N. i fent que a la legalitat dels facciosos s'hi afegís la legalitat internacional, la injustícia brutal que posa en perill immediat la pau del món, i l'ofegament de totes les llibertats i conquestes democràtiques.

Segui dient que, a desgrat de tot, esperava que les democràcies d'Europa s'adonarien del perill i d'allò que significaven les proves abundoses i contundents que els hem ofert de la intervenció estrangera

a Espanya, i de l'atac contra la civilització que són els bombardeigs contra ciutats, amb l'assassinat en massa d'infants i dones.

Expressà, també, la confiança que els democràtics de França i Anglaterra acabaran per reconèixer l'eficàcia defensa que representa per a la pau del món i la conservació de la humanitat, el triomf de la República espanyola, i es disposarà a ajudar-nos com cal i salvar-nos del perill que els amenaça.

Per tot això, afirmà, davant la guerra hem d'oblidar allò que ens separa i tenir-nos presents allò que ens uneix, de què el Front Popular que tinguí la seguretat que Catalunya, en la seva consciència nacional, se sent competent del tot i d'una manera incommovible, amb les forces antifeixistes d'arreu d'Espanya, i posarà tota els seus esforços, per a guanyar la guerra i aixafar el feixisme.

Andreu i Abeló, acabà dient: L'a-

portació i col·laboració de Catalunya a l'obra gloriosa de la República és i serà plena, total, absoluta, entusiasta i cal que tothom tingui present que aquesta col·laboració ha d'ésser feta a través del Govern i del President de la Generalitat, nominal pel sufragi dels catalans com a expressió directa de la representació del nostre poble.

(Una llarga i calorosa ovació, que es produí també en diversos passatges del seu discurs, clougué el parlament del senyor Andreu Abeló, qui fou molt felicitat.)

JULI JUST, D'ESQUERRA REPUBLICANA

Julí Just, d'Esquerra Republicana, res homenatge al President de Catalunya, hereu directe de Màrtir, i diu que el triomf electoral del 16 de febrer rectifica el gran error de les eleccions del 33, en les quals la desunió de les esquerres donà la victòria a Gil Robles i a Lerroux. Féu al·lusió a la seva política d'apagament, dient que deshonrà i envia la República.

Digué que el triomf electoral arrencà del miting de Mestalla, on la figura de Manuel Azana (Ovació) donà origen al Front Popular, al qual han portat llur col·laboració generosa els republicans, contents d'anar de costat amb el proclamar per a afirmar la República.

Volem un Exèrcit lliure dels sentiments que han fet possible la rebella del 19 de juliol. Som ací per a reiterar la nostra professió de fe antifeixista i la nostra adhesió incondicional, sense condicions, al Front Popular. Esmenta la ferma actitud de Josep Giral el 19 de juliol, i la multitud aplaudí el llargament.

Acabà dient que cal vençer tota els obstacles per a elevar Espanya a la condició de nació lliure. (Molta aplaudiments i interpretació de l'Himne de Riego.)

Tot seguit, saltà a parlar el President de Catalunya, el discurs del qual donem a la primera pàgina.

MARIAN RUBIÓ I BELLVÉ

MORI EL DIA 9 D'AQUEST MES, ALS 75 ANYS D'EDAT

(E. P. R.)

La vidua Maria Tuduri, fills, filles polítiques, néts, germans, germanes polítiques, nebots i família tota, en participar a llurs amics i coneguts aquesta irreparable pèrdua, els preguen dediquin un pietós record al finat.

Ha mort el senyor Marian Rubió i Bellvé

Es amb sentiment que donem la notícia als nostres lectors de la mort del senyor Marian Rubió i Bellvé, pare dels nostres estimats amics el director de «La Humanitat», Marian Rubió i Tuduri, i de Nicolau M. Rubió, corresponent diplomàtic d'ULTIMA HORA. Amb aquesta trista ocasió lamentem als germans Rubió i a la família el nostre més sentit condol per la desgràcia que els afligeix per aquesta irreparable pèrdua.

La personalitat del senyor Rubió i Bellvé, era coneguda i estimada en tots els mitjans tècnics i periodístics de Catalunya. Allunyat de tota activitat política, el finat s'havia fet creditor de la més alta estima i consideració, sobretot pels seus treballs d'enginyeria als quals havia dedicat tots els seus esforços i la seva intel·ligència, deixant en aquest aspecte notables treballs onents que demostren el domini que tenia el senyor Rubió sobre els més importants temes de la tècnica moderna.

A part la seva especialitat, són molts els treballs realitzats pel finat, entre els quals destaquem per la seva importància un tractat sobre l'Art d'estudiar fins a un «Diccionari de Ciències Militars». Cal fer esment també dels seus articles «Comentaris de la guerra» que publicà a «La Vanguardia» durant la guerra europea, la qual cosa li valgué que el Govern francès li concedís la Legió d'Honor.

No han estat moments agraïats els seus escrits argumental la gran guerra i publicats en un volum intitulat «Filosofia de la guerra», recentment citat per la Premsa catalana per tal d'aplicar com a «Estratègia de la guerra», igual que els dels anys del 1914, la victòria ha d'acabar essent nostra.

Ahí fou enterrat Manuel González Peña

Ahí, al matí, tingué lloc l'acte d'enterrament del llitador asturià Manuel González Peña, secretari general de la Federació de Militars d'Espanya, que va morir d'una grip a la nit, víctima d'una agonia de pit.

El següent sortí del carrer de Fontanel·la, local social de la Federació, i es dirigí per les Rambles fins a Colom, on s'acomodà el dol. L'acompanyament fou molt nombros. Presidí el germà del finat, Ramon, president de la UGT i del Partit Socialista d'Espanya, tant amb l'altre germà, Alfred; el ministre de Defensa Nacional, senyor Indalecio Prieto; els senyors Alvarez del Vayo, Sabarot, Trifón Gómez, Amador Fernández, Anastasio de Gràcia i Méndez Aspe, en representació del cap del Govern; Pau Martí, que re-

presentava el subsecretari de la Presidència; Belarmino Tomás, etc. Seguí la colònia asturiana, el Comitè Executiu de la UGT en ple, elements del Secretariat de Catalunya de la UGT, el Comitè Nacional del Partit Socialista i moltes altres personalitats sindicals i polítiques.

Reposi en pau el malaurat llitador.

Shang-hai

Rambles de Catalunya
CASA DE LA ACADEMIA DE BALLS
DE 8 a 9 d'11 a 1
ESQUERRA REPUBLICANA
EMPORIUM
Acurat servit al caual
BARMAN PERET

«La veritat sobre la nostra revolució, la veritat sense disfraça i sense artificis sobre la Unió Soviètica, s'estén molt més lluny de les fronteres de la U.R.S.S. i obté l'adhesió de tots els homes conscients, de tots els homes capaços de lluitar contra el capitalisme», de

«Vint anys de revolució socialista»

per V. M. MOLOTOV, President del Consell de Comissaris del poble de la U. R. S. S.

PREU: 0'50 Ptes.

Per a comandes, a P. A. C. O. D. — Publicacions Antifeixistes Cooperativa Obrera de Distribució

Rambles de Mig, 17 - Telèfon 19937 - BARCELONA

E.R.C.

PLE DE LA FEDERACIO DE LES COMARQUES TARRAGONINES

Tarragona, 21.— Ahir es celebrà el ple de la Federació d'Esquerra Republicana de les comarques de Tarragona. L'assemblea tingué lloc a la sala d'actes del Foment Nacionalista Republicà, sota la presidència de Josep Borràs i Masaguer, hi assistiren tots els comarques que constitueixen l'esmentada Federació, així com els diputats Farreres, Riera, Pol i Andreu (aquest darrer president de l'Audència de Barcelona) i el diputat senyor Llorens, el director general de Crèdit i Treball, senyor Mestre, i representacions de Tortosa, Tarragona i Reus. També hi assistiren representacions de les joventuts començades d'Esquerra de Tortosa i Reus.

Les deliberacions acabaren a les vuit del vespre, i en el transcurs d'aquelles foren debatuts interessants problemes d'actualitat, la qual cosa donà lloc a interminables intervencions de la majoria dels delegats. Això serví per a fixar la posició de la Federació davant el tercer ple del Partit, anunciat per al dissabte i diumenge vinent.

Fou un acte brillantíssim que posà de relleu la força de l'Esquerra i el seu entusiasme en aquests moments decisius per l'avenir de la República i de Catalunya, i en el qual es remarca l'unitat i la unitat política i nacional que informa l'actuació del Partit a totes les comarques de Catalunya.

ASSEMBLEA DE MILITANTS DE L'E. R. DE C DEL DISTRICTE VII

Ahí, al Casal d'Esquerra d'Ext. Català d'Hostafranca, Consell de Dist. VII, va tenir lloc l'assemblea reunida de militants de tots els Casals del Districte VII.

El company Hernández, que presidí l'acte dedicà, en primer lloc, unes paraules d'afecte vers els companys que lluitau al front, paraules que mereixien l'aprovació dels assistents.

Tot seguit, fou llegit el dictamen del Consell Permanent respecte les ponències presentades en el ple anterior.

Aquells moments dels quatre Casals del Districte presentaren diverses proposicions per a portar davant del III ple d'Esquerra Republicana de Catalunya, que foren aprovades després d'intervencions que representaven la majoria dels militants existents en el Districte.

Per aclamació foren nomenats delegats al Ple del Partit els companys Josep M. Quintana i Prohens, i els companys Llorens i Llorens, i suplents els companys Xavier Escoda i Verués i Pere Lluverà i Masdeu.

Amb l'assemblea, que fou molt animada, acabà el ple amb un gran nombre d'assistents, amb la presència al Ple de Catalunya.

Entre Catalunya de la Comedija

Avui nit a les 10. L'obra en tres actes del nostre gran autor, que pota per tota la HARE ETERNA

el famós actor Baró

ARTICLES DE BON GUST I QUALITAT ALS NOSTRES MAGATZEMS.

UNA PROVA EVIDENT LA TINDREU EXAMINANT TOTES LES SECCIONS

EL BARATO

EMPRESA OBRERA

El perill blanc i el perill groc

II-De l'alarma del kàiser Guillem a l'aliança del "führer" Hitler

UNA PINTURA DEL KAISER

El perill groc té més de quaranta anys. Era en temps de la primera guerra que el Japó modern declarà a la Xina imperial. La Corea i l'illa de Formosa feia poc que havien entrat a formar part de les possessions nipones.

L'imperialisme nipó, en el seu intent de penetració a la Xina, trobà una resistència insospitada: l'imperialisme kaiserli. Guillem II llança el crit famós que porta l'alarma a Europa i que unia les cancelleries per tal de garantir la influència blanca sobre la Xina: «Alerta amb el perill groc!»

El kaiser, que s'entretenia a embrotar teles, pintava un quadre que els fets han fet esdevenir famós: «La Xina esdevindrà amb els arxangelles dirigida a un grup desconcertat de guerrers i matrones —les altres potències blanques— i assenyalant-los un fantasma monstruós: el groc, el diu: «Europa, guardeu els vostres béns més sagrats».

El perill groc, llavors, era el Japó renaixent. Uns anys més tard, els xinesos se subleven. La guerra dels boxers porta la por i l'alarma a totes les cancelleries. Les masses xineses, per primera vegada, es revoltaven contra els privilegis i les excepcions que gaudien tots els estrangers, que es fan amos i senyors de la terra xinesa. Guillem torna a llançar el seu crit: «La Xina blanca en perill!» Aquesta vegada va contra els xinesos.

En aquell temps de pre-guerra, quan Alemanya preparava la gran matança, Anglaterra estava aliada amb el Japó. Aquest era el veritable perill groc contra el qual el Kaiser volia alçar els braços.

ELS DOS EMPERADORS ENCADENATS

La guerra russo-japonesa, tan desastrosa per a les tropes del tsar, donaren motiu per a parlar de nou del perill groc. Els diaris francesos, anglesos, americans i alemanys n'avenien plens. Les monstruositats i les humiliacions més esgarifoses eren servides a milions de lectors. Com en un diari de sensacionalisme. Heus ací el que deia un diari francès, parlant d'un projecte d'un mandat de Carnton, aliat amb el Mikado per a portar la guerra a l'Occident fins dintre mateix de París:

«L'avinguda dels Camps Elisis, el cor de la capital francesa, és un desert. Si algú s'atreveix a passejar-hi, cosa impossible, veuria com tots els palaus, hotels, teatres i aduells d'Arc de Triomf, cremen amb grans flamarades i embolen el cel d'un fum negre i asfixiant. El Louvre crema. La Plaça de la Concordia és un enorme camp de desolació, un cementiri de cadàvers mig cremats. I de les cases, de tant en tant, en surten grups de soldats grocs, carregats amb el fruit del seu pillatge. El Sena està empestat pels cadàvers i la sang... De sobte, un soroll exorbitant de canons salda l'entrada a la capital saquejada dels dos emperadors aliats: el del Japó i el de la Xina. Van seguits per dues figures que tots coneixem: l'emperador de Rússia i l'emperador d'Alemanya, carregats de cadenes i vigilats estretament per cavallers mongols».

No hi ha dubte que el perill groc serví per a treure de molts mals passos els periodistes sense tema...

ELS «ARIS ASSIATICS»

Qui li havia de dir a aquest pobre periodista ple de fantasia, que temps a venir, els debiles de l'emperador encadenat pels japonesos, es convertirien en els debiles de les intencions nipones, en el gran joc de la política internacional de rampinyes?

El Japó va ésser el que primer hi va veure clar. Allí es comprengué aviat que l'aliança amb Anglaterra no podia durar. Hi havia masses interessos creats i contraposats entre

les dues potències. En canvi, amb

Alemanya... Un diari, òrgan dels centres ultramilitaristes de Toquio, escrivia el 1912: «Si mai es trenca l'aliança amb la Gran Bretanya, el millor aliat que podem cercar i trobar és Alemanya».

Quan els hitlerians, l'any 1933, prengueren el poder, a Berlín començaren tot seguit els treballs per tal d'arribar a una entesa amb el Japó. El racisme, la puresa de la raça, la seva superioritat, tot això era oblidat davant la perspectiva d'un acord germano-nipó. «Els japonesos —escriu «Die Angriffs» l'òrgan personal de Goebbels— són els aris de l'Àsia».

UNA ANTICIPACIÓ?

Quan els nazis eren encara un petit partit de decebuts, el 1925, un teòric nacional-socialista, Fechner, publica un llibre titulat «La destrucció de les potències occidentals per l'Orient despertat. L'ascensió d'Alemanya a una nova potència i grandesa». Aquest llibre explica com la Xina, sota la influència del Japó i sota el seu guiatge, envaïx les terres europees. Rússia és sotmesa a una dictadura dels mandarins. Abans els japonesos han conquerit les possessions asiàtiques de França i Anglaterra. Aquesta dos països són, finalment, envaïts per les forces grogues. París i Londres es converteixen en capitals de colònies. I al món només queden dues grans potències, que es reparteixen la influència i el domini d'Àfrica i d'Amèrica: el Japó i Alemanya, esdevinguda «potent i gran».

Aquesta visió monstruosa, febril, sense, del futur del món, es veu que

ha penetrat al cor dels dirigents de

la política internacional del Tercer Reich. Els alemanys nazis, per tal de justificar aquest viratge, aquesta nova amistat sospitosa amb el Japó, han convertit el «perill groc» en el «perill comunistes». Amb el temps els mites canvien de nom. Però resten mites.

I és sota el mite roig que Berlín i Toquio s'han aliat i, més tard, han unit al seu contuberni una nova arxavota: la Itàlia mussoliniana.

EL VERITABLE PERILL

Perill blanc? Perill groc? Perill roig? Bells noms, sonors i simplistes. «Slogans» magnífics per a arrossegar les multituds, engegades, pels camins que mai no seguirien el sabessin veure el seu propi interès.

Perill imperialista, millor. Perill real, autèntic, que cada dia coneixen i paguen amb la seva carn milers de dones, d'infants, de soldats, tant a la Xina, com a Espanya, com a l'Àfrica.

Perill dels financers, dels fabricants de canons, dels militars professionals. Perill dels imperis, tant se val que siguin nacionals, com econòmics, com històrics. Perill de la dominació d'un poble per un altre. I és igual que el poble dominat sigui Xina i el dominador Japó, com que sigui Àfrica i Itàlia o Espanya i els països feixistes.

Perill dels enemics de la llibertat! Perill dels enemics dels homes!

Perill roig de la sang, perill groc de l'or, perill blanc de la mentida.

(La primera part d'aquest reportatge fou publicada en la nostra edició del dissabte)

Amb tots els seus elements ofensius, l'enemic ataca Terol

Ministeri de Defensa Nacional. Comunicat oficial de guerra del diumenge:

LLEVANT. — L'enemic, desplegant tots els seus elements ofensius, ha intentat avui apoderar-se del Mansueti a les proximitats de Terol. Per a això utilitza amb preferència gran massa d'aviació que, mitjançant relleuaments periòdics, es mantingué gairebé constantment enlaira durant tot el dia, bombardejant i metraliant no solament les nostres línies, sinó també les vies de comunicació i pobles de rereguarda. L'enemic aconseguí avançar en la direcció del seu atac i ocupà Valdecebro, les estribacions de la Torana i Santa Bàrbara. A la nit es lluitava molt durament al Mansueti i al cim del Centinari.

L'aviació republicana, en oposar-se a la facciosa i perseguint una esquadra de bombarders, sostingué, a l'altura de Sarrión, combat amb moltes pèrdues, en el qual foren abatuts un aparell de caça nostre i un altre Meisserschmidt, el pilot del qual, de nacionalitat alemanya, caigué greument ferit al nostre camp. Quedà presoner.

CENTRE. — Al sector de Carabanchel ha estat violada una contramina pròpia i ha causat baixes vistes a l'enemic.

ALTRES EXERCITS. — SENSE NOVELTAT.

Comunicat oficial de guerra d'ahir:

EXERCIT DE LLEVANT. — La terrible batalla entorn de Terol, que continuava essent molt acarnissada en ésser cios el comunicat del dissabte, continuà sense interrupció i amb una violència enorme durant tota la nit d'ahir i el dia d'avui.

Les tropes lleials que defensaven el Mansueti s'hagueren de replegar anit a la segona línia, que els havia estat assenyalada, i de la qual no els ha pogut desallotjar avui l'enemic, malgrat els enormes esforços que ha fet per a aconseguir-ho.

Al flanc esquerre s'efectuà també el replegament a la segona línia, que es recolza a la vall de Turia.

En la defensa de Terol, difícil per les posicions properes a la plaça que aconseguí ocupar l'enemic, s'han registrat avui episodis d'extraordinari heroisme i s'han mantingut intactes les línies defensives que fixà el comandament.

El poble de Castiello, que les ràdios faccioses donen com a conquerit, segueix a poder nostre.

L'aviació enemiga actuà tan intensament com els dies anteriors, i la nostra realitzà amb èxit alguns bombardeigs.

ALTRES EXERCITS. — SENSE NOVELTAT D'INTERÉS.

A BENEFICI DELS NOSTRES INFANTS

L'Orquestra Simfònica Catalana al Teatre Nacional de Catalunya

Tal com estava anunciat, se celebrà ahir al Teatre del Liceu, Teatre Nacional de Catalunya, el concert organitzat per la Direcció General de Radiodifusió de la Generalitat de Catalunya a profit de les institucions d'ajut a Catalunya, Assistència Infantil i Ajut Infantil de Rereguarda.

El concert anà a càrrec de l'Orquestra Simfònica Catalana, dirigida per Josep Fontanet, el qual veié a la foto en disposició de dirigir la seva orquestra — amb la col·laboració de l'excel·lent pianista Maria Canella. Aquest festival constituïa un gran èxit, en tots els aspectes. Tots els artistes foren premiats, al final de cada obra, amb xardorosos i merescuts aplaudiments.

Entre les diverses personalitats que assistiren a la festa recordem els ministres de la República Giner de los Rios, Uribe i Urjuzo; el conseller de Governació i Assistència Social en representació del president Companys, i el subsecretari de la Presidència del Consell de ministres. Prats; l'alcalde de Sabadell, Escofit; els consellers regidors Bernades, Cabrera i Casacuberta; el magistrat del Tribunal de Cassació Joan Tauler; el subsecretari de Cultura, Frontera; el cap dels Serveis Administratius Centrals d'Assistència Social, Alcántara i Gual; el cap dels Serveis de Radiodifusió, Calvet, i el comissari de la Generalitat al Teatre Nacional de Catalunya, Bransuela. També hi havia, en una llotja, la família del ministre de Defensa Nacional, Indalecio Prieto.

Les senyores i les senyoretes que figuren a la direcció de les entitats a les quals era dedicada la festa passaren a saludar les autoritats per tal de fer-los present, llur gratitud per haver assistit al concert.

Inauguració de la Biblioteca Popular "President Companys"

Ahí va tenir lloc a l'Ateneu Cultural la inauguració d'una sala destinada a Biblioteca Popular que portarà el nom de «President Companys». Amb tal motiu se celebraren diversos actes i es pronunciaren alguns parlaments.

Sota l'encapçalament «La vida heroica del President Companys», féu ús de la paraula el senyor Lluís M. Bransuela, antic redactor de «La Luchana», periòdic fundat i dirigit per Francesc Llaire i Lluís Companys. El discurs del senyor Bransuela, fou una magnífica biografia de la vida del nostre President, plena d'heroicitat i sacrificis.

Amb detall i amb profusió de dades plenes d'anècdotes i de fets que han quedat incorporats a la història de Catalunya, evocà les gestes heroiques, d'audàcia i de sacrifici de Lluís Companys, adolescent, de la seva magnífica actuació a l'Escola Republicana; dels fets del 1909; de la seva part activa en els de l'any 1917, les persecucions que sofrí; el seu empresonament a La Mola, amb el Noi del Sucre, Martí Barrera i tants d'altres; evocà l'època tràgica de la dictadura de Primo de Rivera; l'actuació de Lluís Companys en els mesos que precediren a la proclamació de la República, el 14 d'abril; la proclamació de la República Catalana per Lluís Companys; el tràgic 6 d'octubre, on el nostre President, amb la seva abnegada actitud, salvà Catalunya de l'oprobri i la vergonya.

Parlà també de la històrica actuació de Lluís Companys en la matinal del 19 de juliol, i d'altres tantes actuacions seves que l'han fet el President insubstituïble de Catalunya.

A Lluís Companys —seguit dient l'orador— se li troba sempre als llocs de responsabilitat i de perill, com exposant sempre que ha caigut la seva vida per la República i sobre tot per Catalunya.

Dedicà una part preterent del seu parlament a l'actitud honesta de Lluís Companys en el seu càrrec de regidor de l'Ajuntament de Barcelona i de les seves campanyes a «La Publicitat» i a «La Luchana» on demostrà que, a més de gran periodista, posseïa una gran visió política, qualitat essencial per a un bon governant.

En aquella temps que eren combatents els que públicament actuaven

DES DE L'OPERA KROLL

Hitler, en un repte als països democràtics, vol desencadenar una guerra d'extermini

"Itàlia i Alemanya --di--gué-- garantir la independència d'una Espanya nacionalista"

Berlín, 21. — Hitler pronuncià ahir el discurs que havia anunciat, a l'edifici de l'Opera Kroll. A causa de la suspensió obligada de tots els actes esportius, culturals i d'esbarjo, entorn d'aquell edifici s'hi acumulà una gran gernació, com també als llocs en els quals havien estat instal·lats altaveus, per a poder seguir la retransmissió.

El discurs durà uns tres hores, la primera part del qual fou dedicada a la política interior d'Alemanya, i la segona part a la política exterior. Començà amb una sèrie de penaments adreçats contra Napoleó, el Tractat de Versalles, la Revolució Francesa, el règim republicà de la Constitució de Weimar i adreçat contra el canceller Brüning, al qual acusà d'haver realitzat una caricatura d'unitat.

Seguidament ponderà els suposats èxits de la seva gestió i barrejà una gran quantitat de xifres i d'estadístiques per a demostrar que ha aconseguit la salvació econòmica d'Alemanya, la qual, afegeï, s'havia obtingut dintre d'un règim de pau social.

«He de completar —seguit dient— aquesta exposició de realitzacions fetes pel poble alemany, amb el fet d'un acte que restarà gravat a la història. Hem donat un exèrcit al Reich. Aquest exèrcit està essent víctima d'una campanya d'odi per part d'un periodisme traidor; però el nostre exèrcit munta la guàrdia a la frontera del Reich».

El nostre armament està en peu. Que els nostres crítics creguin, al país, que hi ha un desacord entre el nacional-socialisme i l'exèrcit, tant se'n dona. Però que no es pensin que podran anar més lluny. No hi ha problema interior al nacional-socialisme. Tothom dóna la insígnia de la sobirania nacional-socialista damunt del pit. Tots els ciutadans del Reich estan disposats a defensar-lo fins a la seva darrera gota de sang. Tot el poble alemany està sotmès a una autoritat única».

Després insistí en les seves conegudes peticions de colònies per a Alemanya, emprant un to exigent i amenaçador. Seguidament adreçà

violents atacs a la Societat de Nacions i a Stresemann, el qual és el qui dugué a terme l'entrada d'Alemanya a l'organisme ginebrí i digué a continuació:

«Declarem que no tenim la intenció de barrejar-nos en assumptes que no interessin la nació alemanya, però sí en algun lloc de tres interessos estan en joc, nosaltres no esperarem de cap manera l'ajut de la S. D. N., sinó que nosaltres per nosaltres mateixos ens ocuparem de nosaltres mateixos».

«Després anà analitzant la situació de la majoria de països europeus, i acabà referint-se a Àustria, a propòsit de la qual digué: «Agraïeu públicament al canceller federal austríac, doctor Von Schuschnigg, l'haver acceptat la meua invitació, i li dono les gràcies per la comprensió que tingué vers les meves suggerències, en interès dels dos Estats i en interès de la totalitat del poble alemany».

Tots els excitadors democràtics que parlen incansablement de pau i que impulsen a la guerra, estan furiosos per aquesta obra de reconciliació. Alemanya continuarà fent el que sigui al seu abast a favor de la pau».

El Reich ha reconegut el Manxukuo

XINA PROTESTARÀ

Toquio, 21. — L'encarregat d'afers alemanys a aquesta capital, roedel, ha informat a l'ambaixador del Manxukuo del reconeixement del seu país per part del Reich.

L'ambaixador del Manxukuo ha manifestat davant els periodistes la seva satisfacció per aquest gest, el qual —digué— enfortirà el bloc anticomunista.

La premsa japonesa no amaga la seva satisfacció per aquest fet, i al seu parer, com l'«Asahi», diuen que aquest reconeixement no seria el més possible si Hitler no hagués procedit, prèviament, a una depuració de l'exèrcit i la diplomàcia de maneres, després de la càrrega de la fracció anti-nazi».

Hankow, 21. — El Govern xinès donarà avui instruccions al seu ambaixador a Berlín per tal que protesti contra el reconeixement del Manxukuo per part del Reich. De moment, a les esferes oficials xineses es mostren molt reservats sobre el discurs de Hitler, encara que confessen que els ha produït immensa decepció.

22.300 peces d'hivern per als combatents

El Comitè d'Ajut Permanent a Madrid i a tots els fronts, seguint el camí emprat de fer arribar la solidaritat del nostre poble allà on és lluita contra el feixisme, acaba de fer lliurament als soldats de la 30 divisió de 2.500 sueters i caçadores, 6.600 passamuntanyes, tres mil tovalloles i 1.500 parets de mitjons.

A la 23 Brigada mixta se'ls ha fet lliurament de 800 sueters, 800 passamuntanyes, 800 tovalloles i 600 parets de mitjons.

Al 140 batalló se'ls ha fet lliurament de 1.200 peces que comprenen entre caçadores i pantalons.

Heus ací com es realitza eficaçment l'obra d'ajut als fronts de combat. Amb els donatius

del nostre poble i la col·laboració de les dones, que fan ofertes de llur treball voluntari a Comitè d'Ajut Permanent a Madrid i a tots els fronts, es continuen fets aquests donatius de robes d'hivern als nostres soldats.

Cal, doncs, que tots els antifeixistes cooperin amb l'ajut que s'efectua que tothom faci la seva aportació i amb la col·laboració de tots, faran que llueble que cap de la nostra República per la llibertat de la República per a mantenir-se sense fins a la victòria definitiva contra els traidors venuts al feixisme internacional.

Feu el vostre donatiu al Comitè d'Ajut Permanent a Madrid i a tots els fronts. Avinguda del 14 d'abril, 420.

Pols evacuats de guerra!

Feu el vostre donatiu al Comitè d'Ajut Permanent a Madrid i a tots els fronts. Avinguda del 14 d'abril, 420.

ARXIVOS ESTATALES